

Sos tzurpos

*Testu traduidu e adattadu dae Dàriu Piga pro su cursu de Limba Sarda de s'Universitàde de Brno (CZ)
leadu dae sa professora Dolores Turchi*

Sos Tzurpos¹ sunt originàrios de sa bidda de Oroteddi in sa provìntzia de Nùgoro.

Finas custa màscara tenet mòdulos rituales chi si faghent a sa figura de Dionisu, e si manifestant in manera tràgica basados in su ritu de propitziatzione.

Sa màscara de sos Tzurpos est rapresentada dae unu gabbanu nieddu de frese² cun su cuguddu caladu in sa cara pintada a nieddu de suèrgiu brusiadu e da unu càrrigu de sonàgios.

Sa manifestatzione printzipale de su grupu est sa “tenta”³ chi benit rapresentada cun sa leada de una figura sena màscara chi depet fàghere brincos tèteros⁴ in verticale, comente sos animales trobeidos⁵.

In custa iscena de tipu teatrale, su presoneri est custringu a si rebellare movende·si cun fortza, ma a sa fine si depet abbandonare e a tzèdere a sa voluntade de sos àteros.

Custa iscena rapresentat, a livellu simbòlicu, sa luta de su massaju⁶ boe contra sos elementos de sa natura chi ischit dominare cun su traballu de cada die pro otènnere resurtados bonos a livellu de sa produtzione agrària.

1 Tzurpos: Si conoschent a livellu de vìarias localidades cun su nùmene de *THURPOS* cun s'èsitu interdentale de su nessu TH comente in ispanniolu sa *z* de *caza* e sa *c* de *hacer*.

2 Frese: it: orbace "orbace" (étouffe sarde en poil de chèvre) coarse woollen fabric(from sardinia) grobes Wollzeug.

3 Tenta: dae s'infinidu “tentare”. Sa tenta est: cattura capture capture.

4 Tèteros: sing. “tèteru”. rìgido, contratto, intirizzito rigide, 2 contracté, transi rigid,2 contracted,3 benumbed.

5 Trobeidos: impastoiato entravé shackled. S 'agetivu benit dae su nùmene 'trobea' chi cheret nàrrere pastóia entrave hobble

6 Massaju: agricultóre, contadino agriculteur, paysan farmer Bauer, Landwirt.

Preguntas:

1. De cale provìntzia sunt sos tzurpos?

- Oroteddi
- Nùgoro
- Casteddu

2. A cale figura sunt collegados sos tzurpos?

- A Gesucristu
- A Maometu
- A Dionisu

3. Descrìe comente sunt sas màscaras de su testu

4. Descrìe su movimentu de sa figura sena màscara.

5. Cale est su significu simbòlicu de sa rapresentatzione de sos tzurpos?